

Občanské sdružení

Magistrát hl. m. Prahy
Ing. Václav Saifrt
odbor ochrany prostředí
odd. městských organizací
Jungmannova
P r a h a 1

Závěrečná zpráva o čerpání grantu na projekt Občanského sdružení Studánka, Ke Kamýku 686, Praha 4 „Pramínek ze Studánky“.

Řešitelský tým:

Vedoucí a odborný garant projektu:	Eliška Leblová , DiS (učitelka MŠ)
Koordinátor a účetní projektu:	Marie Houserová, DiS (OS Studánka - rodič)
Realizátoři:	Ivana Valtrová, DiS (ředitelka MŠ) Lucie Svobodová, DiS (učitelka MŠ)

Cíl projektu:

- prohloubit u dětí z MŠ vnímavost k přírodnímu prostředí
- více do tematiky vtáhnout rodiče
- navázat spolupráci s dalšími školkami a subjekty

Zhodnocení realizace projektu:

Realizované akce pro předškolní děti, jejich rodiny a širší veřejnost

Realizovaný celoroční alternativní výukový program pro MŠ

Díky systematické celoroční práci s dětmi se u dětí i rodičů zvýšila angažovanost při mimoškolních akcích s ekologickou tematikou, rodiče pomáhají při propagaci i organizaci akcí pro širší veřejnost

Rodiče se také, díky „ekograntu“, začali podílet na zdravější výživě dětí ve školce, přispívají na pravidelnou rozšířenou nabídku ovoce a zeleniny pro děti.

Při exkurzích např. v Prokopském údolí jsme si ověřili, že naše děti vědí o přírodě opravdu mnoho. Lektorka Terezy dětem chtěla vyprávět o stromech, ale děti ji svými znalostmi předbíhaly.

Ekologické divadélko:

Každý měsíc si děti s chlapečkem Pramínkem povídali o jednom tématu, které jim už v předškolním věku má pomoci vytvořit si správný postoj.

1. Kouzelník podzim.

Pramínek obdivuje, jaký je podzim umělec, kolik darů nám podzim dává a zároveň se dozví, proč opadá listí ze stromů (viz foto).

2. Káča našla ptáče

Pramínek chtěl vědět, co udělá holčička s ptáčkem vypadlým z hnízda. Povídání o dobrovolnících, kteří se starají o tato zvířátka ve stanicích pro handicapované živočichy.

3. Zima, zima tu je

Pramínek radí dětem, jak se v zimě oblékat a jak se chránit v období zvýšeného výskytu nemocí . Otužování, výpravy do přírody, přísun vitamínů.

4. Pramínek našel poklad

Pramínek našel poklad – truhlu stříbrného hliníku, který děti s rodiči celý rok sbírali. Pak ale zjistí, že děti už ve školce dávno odpad třídí, protože vědí, že je to důležité (viz foto). Následovala procházka po okolí školky, kdy děti hledaly kontejnery a správně pojmenovávaly na co jsou.

5. Kamarádka televize

Děti s Pramínkem přemýšlí, kdy a proč se koukat na televizi. Můžeme se z ní hodně dozvědět. Nesmí se ale stát naším nepřítelem, aby nás neuvěznila v bytě a měli jsme čas pobýt dost času na čerstvém vzduchu a zkoumat přírodu nezprostředkovaně.

6. Pramínek v říši stromů a keřů

Pozorování pupenů na větvičkách stromů a keřů, co se skrývá v pupenech (viz foto). Děti se s Pramínkem dohodnou, že počkají, až jim pupeny venku své tajemství vyjeví samy a schválně, kdo to dřív objeví.

6. Kdo vzbudil sedmikrásku?

Co dělají rostlinky na jaře? A co dělají zahradníci? Děti se střídaly v rolích a dozvídají se, co rostlinky potřebují k růstu a co všechno je potřeba na jaře udělat (viz foto).

7. Jak rak s liškou hospodařili

Co všechno se musí udělat, aby ze zrnka vznikl chléb? Navázali jsme i výtvarným zpracováním námětu (viz foto)

Pravidelná péče o zvířátka, zahradu a záhonky v naší školce:

Na zasklené terase školky, kde jsme vybudovali centrum Pokusy objevy děti celý rok pěstují květiny, zkoumají nasbírané přírodniny (šišky, žaludy, mušle, kameny, ulity, bukvice..), předpěstovávají se zde rostlinky k venkovní výsadbě. Měli jsme pěknou úrodu rajčat (viz foto). Vypěstovali jsme sazenice rajčat, , kedluben, cinií, na záhonech jsme vyseli hrách, měsíček, červenou řepu, kopr, mrkev, ředkvičky, vysadili rybíz, maliny, jahody a zelené bylinky – šalvěj, tymián, mátu, ... Na zasklené verandě pořádáme příležitostné výstavy – Barvy podzimu, O nejzajímavější tvar bramboru, Co je ovoce, co je zelenina ?, Poznáte strom podle kůry?.... Také zde pěstujeme pískomilky, tropické šneky oblovky, želvu nádhernou, rybičky a králíčky (viz foto). Společně s rodiči jsme uspořádali na jaře a na podzim brigádu na naší zahradě, hrabání listí, úprava živých plotů., přehazování kompostu (viz foto). Biologický odpad z naší zahrady sami kompostujeme. Rodiny se střídají při víkendových službách v péči o naše králíčky a při pravidelném sekání trávy. To vše vede děti k citlivosti vůči rostlinám, živočichům i přírodě jako celku.

Realizované výlety a exkurze :

Návštěva stanice mladých přírodovědců:

Navštívili jsme Stanici mladých přírodovědců, kde si děti s lektorem prohlédly všechny exotické i domácí obyvatele Smíchovské stanice ve sklenících i venkovních výběžích, dozvěděly se zajímavosti z jejich života a na závěr měly vypracovat pracovní list, kde tyto informace použily (viz foto). Díky exkurzi se některé rodiny staly pravidelnými hosty tohoto vzdělávacího zařízení.

Návštěva perníkárn v Počepicích spojená s výletem do okolní přírody

Společně s rodiči jsme navštívili tradiční Počepickou perníkárnou, kde se děti měly možnost všemi smysly – zrakem, čichem, sluchem hmatem i chutí - dozvědět, jak se míchá, vykrajuje peče a zdobí tradiční staročeský perník. Mohly si dokonce samy vyzkoušet jeho zdobení a poznat hodnotu ruční práce (viz foto).

Vánoce zvířátek v Kamýckém lese

V týdnu před Štědrým dnem jsme navštívily Kamýcký les, do kterého chodíme na vycházky, pořádáme v něm některé akce pro veřejnost, a proto k němu máme blízko doslova i obrazně. Děti společně s rodiči v lese ozdobily stromek zvířátkům jedlými ozdobami, které připravily během programu ve školce (viz foto). Mimo to přinesli rodiče s dětmi dárečky pro zvířátka – jablíčka, kaštiny, mrkev...

Čtvero ročních období v galerii U Prstenu

V rámci environmentální výchovy jsme navštívili galerii U prstenu – Krajina dětí, kde jsme s výkladem hudebníka vyslechli dílo Antonia Vivaldiho Čtvero ročních období. Děti měly možnost poznat proměny přírody zachycené v díle světoznámého skladatele jim přístupnou formou a obrazné představy navozené hudbou zpracovat pohybově nebo výtvarně.

Výstava zahradnického nářadí v Botanické zahradě

Na jaře jsme navštívili výstavu zahradnického nářadí v Troji. Děti si prohlédly výstavu tradičního nářadí, jako pikýrovací kolík a pod, které dnešní městské děti už ani neznají. Následovala prohlídka stálých vnějších i vnitřních expozic Botanické zahrady (viz foto).

Návštěva ekologického divadla „ Aby bylo na Zemi milo“

Navštívili jsme ekologicky zaměřené představení divadla – Vanda a Standa, kde se děti aktivně podílely a odpovídaly na otázky - jak se třídí odpad, jak se chovat v přírodě, jak se nechovat v přírodě, a pod.

Program ekol. sdružení Tereza v Prokopském údolí

Zavítali jsme s dětmi do Prokopského údolí, kde jsme se zúčastnili programu Jarní probuzení. Děti pátraly po prvních znacích jara. Poslouchaly ptačí svět, učily se poznávat kvetoucí rostliny a pozorovaly rašící pupeny na stromě. Zjišťovaly, jak je příroda na jaře zranitelná a jak ji mohou chránit. Zkusily si prožít pocit klíčícího semínka apod.

Celodenní výlet do Průhonického parku

Navštívily jsme Průhonický park v době, kdy kvetou rododendrony. Děti měly příležitost všemi smysly vnímat kvetoucí krásu. Sbíraly si opadané květy a dělaly barevné škály, cestou

plnily úkoly, které jim měly pomoci ještě více zaostřit pozornost na přírodu a odnést si zážitky plné vůní a barev (viz foto).

Výlet do Botanicusu v Ostré nad Labem – Muzeum starých řemesel

Díky grantu jsme si mohli dovolit dopravu do Ostré n. L., kde si děti mohly prohlédnout expozice starých tradičních řemesel, pracujících výhradně s přírodními materiály – včelím voskem, konopnými vlákny, hlínou, bylinkami...Mohly si také některá z řemesel samy vyzkoušet (viz foto). Na exkurzi jsme navázali ještě dalšími aktivitami ve školce – např. výrobou ručního papíru (viz foto).

Oslava dne dětí v chráněném území Modřanská rokle

Mezinárodní den dětí jsme oslavily také v přírodě. Celý program proběhl v Modřanské rokli, kde děti plnily úkoly během cesty krásnou přírodou. Svačily na louce, pozorovaly život v trávě, část cesty vedla lesem, kde se nakonec dočkaly dárku ke svému svátku v podobě nalezeného pokladu.

Výlet do Kunratického lesa – ekologický program

Společně s rodiči jsme navštívili Kunratický les, kde se děti zamýšlely nad místem stromů v našem světě. Potřebujeme stromy? Proč? Komu všemu stromy poskytují nějaký užitek? Proč bychom je měli chránit? V čem se podobají nám lidem? Na tato témata jsme se zaměřili během několika zastavení. Děti se také naučily několik písniček ostromech a ty, o kterých se zpívalo (akáty, javory, lípy, duby, břízy, jehličnaté stromy..) se naučily poznávat. Na zakončení výletu si děti prohlédly zookoutek.

9 uskutečněných odpoledních dílen pro rodiče a děti:

(kterých se zúčastnilo v průměru 30 lidí)

1.Seznamovací dílna a výstava Ozvěny prázdnin - 18 lidí:

Jak jsme prožili prázdniny – volná technika. Děti společně s rodiči vzpomínaly na uplynulé léto prožité v přírodě.

2.Den sv. Františka - 55 lidí:

Tento den jsme díky vašemu grantu mohli prožít dvakrát – v roce 2008 a letos opět (viz foto). Den sv. Františka tradičně pořádáme na zahradě školky pro širší veřejnost jako hold plodnosti podzimu. Na programu jsou výtvarné dílny s přírodními materiály a motivy, a také příběh o sv. Františkovi z Assisi, kde v hlavní roli vystupuje kaplan ze Lhoteckého kostela, který nám pomůže se zamyslet nad důležitostí postoje pokory, úžasu nad krásou stvoření a vděčnosti za všechny dary plodné přírody. To všechno nám pomáhá prožít i stůl hojnosti, který děti spolu s rodiči prostřou a nazdobí všemi možnými plody podzimu (viz příloha). Zeleninu a ovoce ze stolu hojnosti jsme dále použili ke zpestření nabídky vitamínů dětem ve školce (viz příloha) a celý týden jsme se učili poznávat druhy ovoce a zeleniny.

3.Krásy ptačích per - 18 lidí:

Tuto dílnu navštívil z důvodu nemoci mnohem nižší počet lidí, než se původně hlásilo. Přesto ji hodnotíme velmi pozitivně. Po povídání o ptačích se dali do práce všichni malí i velcí společně. Vznikl obraz (viz příloha), který máme vystavený v našem ateliéru.

4.Adventní aranžování - 60 lidí a výroba dáreků pro děti z dětského domova

Tato akce je ve Studánce již zavedenou oslavou začátku adventu, na kterou chodí čím dál větší počet lidí. Z důvodu prostorové kapacity školky jsme se rozhodli tuto akci příště udělat již ve dvou termínech. Na závěr akce lhotecký pan farář požehná všechny výtvořky a připomene lidem smysl křesťanského adventu jako dobu ztišení a rozjímání, ne jako honbu za nabídkou v supermarketech (viz foto). V tomto duchu jsme se v prosinci sešli ještě jednou, abychom dětem z nedalekého DD vyrobili dárky vlastníma rukama (viz foto).

5. Výtvořky z odpadového materiálu- 25 lidí

Malovali jsme na vystříhané tvary z PET lahví, z PET lahví jsme také vyrobili pomůcku na rozvoj jemné motoriky a koordinaci ruky a oka (viz foto) vyráběli jsme z kartonu.

6. Voskové svíce - 20 lidí

Na této dílně si děti i dospělí mohli vyrobit a ozdobit svoji svíčku. Pracovali jsme s přírodním včelím voskem, který se v kontaktu s teplými lidskýma rukama stává tvárným materiálem (viz fotodokumentace) V rámci tohoto tématu měly děti možnost vyslechnout přednášku pana včelaře, který dětem pověděl mnoho zajímavých věcí o životě a chovu včel s ukázkami včelařských potřeb (viz foto).

7. Velikonoční dílny – 60 lidí

Velikonoční dílny jsou ve Studánce spojeny s nejkrásnějšími křesťanskými svátky Velikonoce jako oslavou nového života. Také vzniklo mnoho krásných ozdob a dekorací, včetně řehtaček a pomlázek (viz foto).

8. Výtvarná dílna na motivy Dne vody - 30 lidí

(vytvořené obrazy jsme nabídli k vystavení magistrátu hl. m. Prahy)

Tato dílna měla velký ohlas u všech zúčastněných. My jsme nabídli téma (voda) a materiál v barvách a odstínech vody. Rodinní příslušníci museli spolupracovat při výběru materiálu, volbě kompozice, museli si rozdělit plochu tak, aby si nepřekáželi. To všechno vedlo ke vzniku krásných velkých obrazů vytvořením kombinací různých technik (viz foto).

9. Sochařský mítink - 28 lidí

Toto setkání jsme kuli chladnému a mokrému počasí nemohli zrealizovat v přírodě, jak jsme původně zamýšleli. Přesto bylo výjimečné tím, že na něj přišlo rekordní množství tatínků. Maminky byly tentokrát v menšině. Děti spolu s rodiči měly za úkol vytvořit dobrého ducha své rodiny. Podle zadání měl mít duch z každého člena rodiny něco. Díky tomu si při jeho výrobě každý uvědomil, koho do své rodiny zahrnuje a jak a proč je pro něj důležitý (viz foto).

10. Závěrečné výtvarné dílny na zahradě školky – rozloučení se školním rokem - 30 lidí

Jako rozloučení se školním rokem proběhly výtvarné dílny na zahradě školky, kde si děti vyzkoušely obrázky z těsta, práci na primitivním stavu, malování na plátýnko, šití bylinkových pytlíčků (viz foto). Po dílnách byla možnost přespat na zahradě ve stanu, kterou navzdory letním bouřkám využilo několik rodin. Ráno jsme prožili úžasnou snídani v přírodě kolem stolu, na kterém na všechny čekaly doma napečené koláče a buchty od našich maminek.

Inspirační školení pro učitelky MŠ – nabídku okolní školky nevyužily, zřejmě, protože seminář nebyl akreditovaný MŠMT. Kontaktovaly nás ale 2 paní učitelky z mimopražských MŠ, které chtějí na svých školách zavést ekologickou výchovu. Byly jim poskytnuty podklady našich realizovaných projektů a jsme dále v kontaktu.

Fotodokumentace projektu – práce v MŠ i akce s rodiči veřejností je k dispozici na WEBu

Den otevřených dveří v MŠ Studánka se uskutečnil 2.3.2009 ukázkami ekologických aktivit a výtvarných děl

Roční tematický plán byl zveřejněn na webových stránkách www.cms-studanka.cz. Díky nim se zájem o přijetí dětí do naší školky stále zvyšuje. Kontaktují nás i mimopražské rodiny.

Přínos projektu

Projekt pracoval s cílovou skupinou dětí v MŠ, jejich rodinami, které se zapojily do různých akcí (sběr hliníku a víček od PET lahví, třídění odpadu, úklid lesa a okolí školky, odpolední dílny, akce pro veřejnost...). Z rodin ze Studánky a okolí se tento rok, díky společně prožitým akcím, stala fungující a spolupracující občanská komunita. Podařilo se oslovit i veřejnost z blízkého okolí.

Díky grantu jsme zviditelnili ekologickou výchovu ve školce u lidí žijících v okolí školky. Úklid okolí školky měl dopad na širší veřejnost – (lidé ze sousedství, skauti, známí školkových rodin, lidé z blízké farnosti).

Ozvaly se učitelky MŠ, které reagovaly na zveřejněný roční tematický plán na webových stránkách. Také nás kontaktují studenti předškolní pedagogiky, kteří si vybrali právě naši školku ke splnění povinné praxe na základě na webu zveřejňovaných ekologických aktivit.

Navázali jsme spolupráci s místními pracovníky Lesů hl.m. Prahy (programy ekologické výchovy, spolupráce při úklidu a sázení stromků) a určitě budeme ve spolupráci pokračovat.

Díky tematickému plánu ekologické výchovy, zveřejněnému na WEBu, se ozývají stále noví zájemci o školku, kteří si ji z tohoto důvodu vybrali pro své děti a to jak z řad věřících tak i bez vyznání.

Obrázek 1 Stůl hojnosti 2008

Obrázek 2 Návštěva perníkárnny

Obrázek 3 Návštěva Stanice mladých přírodovědců

Obrázek 4 Ekologické divadélko

Obrázek 5 Podzimní práce na zahradě

Obrázek 6 Adventní dílna

Obrázek 7 Výroba dávků pro děti z Dětského domova v Sulické

Obrázek 8 Vánoce pro zvířátka v lese

Obrázek 9 Místnost Pokusy a objevy

Obrázek 10 Praktické hry s tříděním odpadu

Obrázek 11 Výtvarná dílna s využitím hliníkové ho odpadu

Obrázek 12 Didaktická pomůcka z PET lahví na rozvoj jemné motoriky

Obrázek 13 Chléb vzniká z obilí

Obrázek 14 Děti s přírodninami přicházejí do styku každý den

Obrázek 15 Otužujeme se a učíme se vhodně oblékat do každého počasí

Obrázek 16 Děti samy zkoušely výrobu ručního papíru

Obrázek 17 Co potřebuje semínko ke svému vývoji?

Obrázek 18 Návštěva výstavy zahradnického náradí v Tróji

Obrázek 19 Prohlídka typů ptačích budek

Obrázek 20 Velikonoční dílny

Obrázek 21 Pracovní listy o koloběhu vody v přírodě si děti vypracovaly přímo u vody

Obrázek 22 Rodinný obraz na téma Voda

Obrázek 23 Pramínek v říši stromů – pupeny

Obrázek 24 Na jaře navštívil školku pan včelař, který dětem velmi poutavě o včelách vyprávěl

Obrázek 25 Keramická dílna

Obrázek 26 Z návštěvy Botanicusu v Ostré nad Labem

Obrázek 27 Rodiny, skauti i jednotlivci při společném úklidu lesa

Obrázek 28 Ukázka práce řezbáře s povídáním o stromech a druzích dřeva

Obrázek 29 Záhonky na zahradě školky obhospodařují za pomoci dospělých děti

Obrázek 30 Závěrečné dílny – tkaní

Obrázek 31 Na závěr roku jsme spali venku a zažili jsme opravdovou bouřku.

Obrázek 32 Než jsme se rozloučili na prázdniny, ještě jsme na školkové zahradě společně posnídali

Obrázek 33 Program ekologické výchovy Lesů hl.m. Prahy, kterého jsme se zúčastnili

Obrázek 34 Výsledek společné práce rodičů a dětí na výtvarných dílnách u příležitosti svátku sv. Františka

Obrázek 35 Rodiny kolem letošního stolu hojnosti

Obrázek 36 Pramínek si povídá s dětmi o podzimu

Obrázek 37 Děti si samy zkusily připravit zdravé pohoštění plné vitamínů